

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
3 fl. po pošti.

St. 2.

15. februarja 1856.

V. tečaj.

Peta postna nedelja.

Judovsko ljudstvo.

„Preč ž njim, preč ž njim, križaj ga.“ Jan. 19, 15.

U v o d.

Pred več ko 2000 letmi je živel nek mož; ajdovske vere je bil, pa vunder tako pravičen, da so ga vsi „Pravičnega“ imenovali. Bil je tudi umen in moder, svojo domovino je sovražnikov rešil. Njegova hvala in slava se je razlegala dalječ okoli in okoli. — Ali kmalo ga nekdo lažnjivo in gerdo očerni, in ta pravični mož je očernjen. Vsi so ga poprej visoko spoštovali — sedaj so ga vsi zaničevali. To pa nehvaležnim ljudem še ni dovolj, še zatožijo ga, kakor da bi bil svojo domovino izdal in obsodijo ga, da se ima sramotno iz dežele pobrati. Vidite, ljubi moji! kar svet še sedaj zna, je znal že od nekda; svet je bil vselej nehvaležen, nehvaležnost je njegovo plačilo še sedaj. Mož, ki je bil svojo domovino sovražnikov rešil, je bil kakor sovražnik iz domovine pregnan! Nek dan gre ta pravični mož, bilo mu je ime Aristid, po ulicah nehvaležnega mesta, kar zagleda siromaka, ki je nekaj na čepino zapisoval. Ko bližej pride, mu siromak reče: Bodi mi tako dober, in zapiši mi ime Aristid. Bila je namreč tedaj navada, da so na čepino zapisovali ime tistega, kterega so hotli obsoditi. Prijazno mu reče Aristid: Kaj ti je pa Aristid hudega storil, da ga tudi ti obsodiš? Na to mu siromak odgovori: Meni prav za prav nič ni storil, pa vunder mi to ne dopade, da ga pravičnega imenujejo.

Nekaj tacega se v Jeruzalemu godi, le to da je še veliko strašnejše in hujše. Ljudstvo je obsodilo Jezusa, večno pravico, in vpije: Preč ž njim, preč ž njim, križaj ga. Zakaj da pa — tega nobeden ni vedel, vpil je, vidil in slišal je druge vpiti. Tako zna in počenja ljudstvo: Danes hosana, jutre kriči: križaj ga! Ni še dolgo, kar so judje vpili Jezusu hosano, danes pa kričijo: Preč ž njim, križaj ga. Oh ljudstvo nehvaležno, ljudstvo nestanovitno!

Tebesede: „Preč ž njim — križaj ga“ hočemo danes premišljevati in gledati: kateri ljudje so tako vpili nekda in kateri tako vpijejo še sedaj? Poslušajte!

Razlaganje.

Strašna je povodinj, kedar jezi predere, strašno je morje, ko ga burja našene, — pa nar strašneje je ljudstvo, ko ga hudobni ljudje našuntajo in nadražijo! Ljudstvo jeza se, togoti in jeze se peni — velikokrat ali večidel pa prav ne ve zakaj! Zapeljivci pa dobro vejo, ki po motnem radi ribijo. Tako je bilo od nekdaj, tako je bilo ob Kristusovem času; menda tudi sedaj ni drugače. Nevihta se pomiri, togota uleže, in ko bi ga poprašal zakaj, bi ti večidel tako malo vedel povedati, kakor morški valovi, ktere vihar naganja. Hočete se prepričati, idite z menoj še danes v Jeruzalem. Od vseh strani vre ljudstvo k sodni hiši Poncija Pilata; vpije in kriči: preč ž njim, preč ž njim — križaj ga. Ko bi pa med nje stopil in enega ali družega na stran poklical in ga vprašal koga? bi odgovoril, Jezusa Nacarenskega; vprašaj ga pa zakaj? bo se začudil, da kej tacega moreš prašati? saj vsi vpijejo, zato vpijem tudi jaz; kaj bi pa bil Jezus zadolžil, to ga ne skerbi — kar druge vidi, tudi on dela.

Pilat reče ljudstvu, ktereга hočete, da vam izpustim: „Jezusa ali Baraba“? Vpilo je pa ljudstvo, kakor je bilo od sovražnikov navajeno — preč s tim — Baraba nam izpusti. Kaj pa bom z Jezusom, ki je imenovan Kristus — in vsi, kakor iz enega gerla so vpili — križaj ga. In spet reče Pilat: Kaj je vam žalega storil, jaz ne najdem nobene krivice na njem, ničesar, da bi bil smerti zapadel. In še divjše in grozovitneje kričijo: križaj ga. Pilat da Jezusa gajzlati, vsa raztepenega ljudstvu pokaže — ves kervav je, ves ranjen je, da od glave do pete ni zdravega na njem. Pri ljudstvu za pravičnega usmilenja išče. Pa zastonj: človek v svoji slepoti in togoti je hujsi od zverine. Vidi terpeti, kri prelijati — pa vunder vse to ga ne pomiri, ne nasiti. To nam priča nadraženo ljudstvo Jeruzalemsko. Jezus je nar lepši izmed vseh, ki jih je človeška mati rodila, ni več človeku podoben. Pilat ga jim pokaže in reče: „Glejte človeka“, — ali oni divje kričijo: „Križaj ga, križaj ga“, in ko je Pilat zadnjobart stopil iz sodne hiše, sedel na sodni stol in rekel: „Glejte svojega kralja“, so vpili le še hujsi: „Preč ž njim, preč ž njim, križaj ga.“ — Tako plača svet, tako človek zdivjači in znori! Tako vpijejo in kričijo tvoji sovražniki — ti pa o terpeči Izveličar stojiš med njimi — kako ti je bilo pri sercu? Povej, kaj si jim žalega storil, da te tako sovražijo? Nobene krivice ne najdejo na Tebi — le dobrote si jim delil, in dobrote ti sedaj tako plačujejo! Iz nebes si k njim prišel, nebeških darov jim prinesel, si jih nasitoval, njih bolnike ozdravljaj, njih mertve obujal, ti si jih učil in tolažil, oni pa vpijejo: Križaj ga, križaj ga. Vidil si med timi grozovitneži gotovo tudi take, kterim si besede večnega življenja govoril, ktere si v puščavi nasitil in lakote rešil, ktere si

na čudno vižo ozdravil! Našel si med njimi gotovo takih, kateri so ti malo pred hosano vpili — oh povej o Jezus! kako ti je bilo pri srcu, ko si vse to vidil in slišal! Vidil si, da je prerok Izaija 1, 2. prav od tebe govoril: „Sinove sim preživil in jih odredil, oni pa so me zaverгли.“ Ljubi Izveličar! koga si še vidil med timi grozovitneži? Koga si vidil ti, ki vse vidiš? Oh, da moram reči — ves pobit in žalosten moram reči: Vidil si tudi nas — nas vse — vas in tudi mene. Res je, da nismo mi stali na Jeruzalemskem tergu — pa naši grehi so vpili ž njimi, kar so zamogli: „Križaj ga, križaj ga.“ Križan je bil tudi zavolj naših grehov, vmorjen zavolj naših pregreh. Pa ah! kako srečni bi bli, ko bi pri tem ostalo; pa le dan na dan dervimo tje na terg Jeruzalemski, na novo vpit „križaj ga — križaj ga.“ O ljubi Jezus! med nečloveškimi glasovi si slišal tudi moj glas — slišiš ga še vsak dan: „križaj ga“. Sv. Apostel uči, da tisti, ki kerstno obljubo prelomijo in smertno grešijo, božjega Sina na novo križajo. Hebr. 6, 6. Smertno grešiti je Jezusa na novo križati — zakaj? ko bi Kristus mogel še enkrat umreti, naši smertni grehi bi ga na križ pripravili!

Sv. škof Remigi je Klodoveja v keršanski veri podučeval in na sv. kerst pripravljaj. Ko mu je ta sv. učenik bridko terpljenje Jezusa Kristusa razkladal, zaupije kralj ves živ in goreč za Jezusa: „O da bi jaz bil tedaj s svojimi Franki pričujoč, — Kristusa bi jim bil iz rok otel. Kervavo bi se bil nad njimi maščeval, na male kosce bi jih bil razsekal.“ Pa sv. Remigi ga boljšega podučil in mu reče: „Gospod angeljev tvoje pomoči ni potreboval, tudi je Petru ukazal meč v nožnico vtekniti. Pa glej! sam na se bodi jezen in hud, — pomisli, da si tudi ti bil med sovražniki, da so tudi zmote tvojega življenja Kristusa na križ pribijale.“ Te besede tudi nam veljajo — serdim se sami na se, tudi naše pregrehe, naše hudobije so Kristusa križale in ga še križajo.

Ljubi verni kristjani! pomislimo in živo v srcu ohranimo: „Kaj je smerten greh.“ Nedolžni, nar pravičniši, ki ni nar menjše krivice ali greha storil, mora nar sramotnejše smerti umreti, smerti na križu. Vsak smerten greh Jezusa vnovič križa, kedarkoli se v smertni greh podamo, stopimo med Judovsko ljudstvo in vpijemo: „Križaj ga, križaj ga.“ Pa tudi ti, katerim se stoži, križanega Jezusa pogledati, tudi mlačni in merzli kristjani ga križajo. Sv. Brigita še le 10 let stara je slišala pridigovati od Kristusovega terpljenja; prihodnjo noč se ji Jezus prikaže ves ranjen in kervav. Milo ji reče: Glej koliko sem terpel. Prosta deklica ga vpraša: Kdo ti je to storil o Gospod? Jezus pa ji odgovori: „Ti, ki me zaničujejo, za mojo ljubezen se ne marajo!“ Izveličar, ki terpiš, kri prelijaš in umiraš za nas, tudi nas, tudi mene to zadeva, ki smo tako merzli do tvojega sv. terpljenja.

Vsak dan vidimo sv. križ, vidimo ga v cerkvi, v hiši, vsak dan se pokrižujemo ali se pa tudi tvojega terpljenja in smerti spominjamo? Služimo sv. mešo, spomin tvojega ofra, gledamo oltar kalvarijo, na kateri se vsak dan daruješ, pa naše misli so povsod, le pri tebi in tvojem terpljenju niso. O kako gerdo, nehvaležno. Vse to, kar je Kristus za nas prestal, tako gerdo njemu vračujemo? O ljubi Izveličar, globoko vtisni svoje terpljenje, svoje bolečine in rane v naše serca, v naše duše, vsakega smertnega greha nas obvari. —

S k l e p.

Od sv. Polikarpa se pripoveduje: Ko so hotli prisiliti ga, da bi Kristusa zatajil, in malikom daroval, je odgovoril: „86 let že služim gospodu svojemu Bogu in ni mi še kej žalega storil, kako bi ga mogel jaz razžaliti.“ Tako govori kristjan, ki Boga v resnici ljubi. Kako pa mi? Toliko let skerbi Bog za nas, mi ga žalimo, in prav nehvaležno mu vračujemo. O ljubi Izveličar, zraven tvojega križa stojimo in prosimo: Ne zameri, odpusti nam, kar smo te razžalili. Dovolj si ti terpel, naj sedaj naše pregrešno meso terpi. Prenehajmo Kristusa križati, — križajmo sami sebe, in križajmo svoje grešne želje! Svojim željam, pregrešnemu človeku recimo: „Preč ž njim — križaj ga.“ Sv. apostel Pavl Gal. 5, 24 uči: „Ti, ki Kristusu slišijo, so križali svoje meso, svojo pregrešnost in poželenje.“ Ne serdimo se toliko zoper Jude, da so Kristusa križali — serdimo se zoper same sebe, ker smo hujši sovražniki. — Davno so že utihnili in ne vpijejo več: križaj ga — pa vsak dan se še iz 1000 in 1000 gerl med nami sliši strašno vpitje: križaj ga. — Ne vpijmo več zoper Jezusa — križajmo le sami sebe, delajmo pokoro! Kristjan! glej ljubega Jezusa, radovoljno in ljubeznivo objame svoj križ in dene ga na svoje ranjene in raztergane rane — ti pa zdrav in močen se braniš za križ prijeti. On, ki ničesar ni zadolžil, ga voljno nosi, ti, ki si zaslužil — se ga bojiš in braniš? Jezus nar težejši križ poterpežljivo nosi in svojih ust ne odpre — ti pa tožiš, da ti je Bog malo butaro naložil? O nikar tako, duša keršanska, nevesta Kristusova ne brani, ne ustraši se križa, hočeš za Kristusom v večno življenje priti — moraš za njim v terpljenju hoditi: „Kdor hoče moj učenec biti, naj sam sebe zataji, naj zadene svoj križ na se in ga nosi za meno“, Mat. 16, 24., pa nič za to, ljubi moji! saj na zemlji je vse le kratko, tam goraj v nebesih nas pa čaka obilno plačilo. Amen.

Cvetna nedelja.

(Magdalena).

Poleg križa Jezusovega so pa stale njegova mati — in sestra njegove matere Marija Kleofova in Marija Magdalena. Jan. 29, 25.

Uvod.

Se enkrat duše keršanske! peljem vas na goro Kalvarijo; še dans preljudi kristjani hočemo stopiti k sladkemu znamenju našega odrešenja k drevesu sv. križa. Žalostno in ljubeznivo gleda duša keršanska tje na goro Kalvarijo; kjer se je ljubezen za nas darovala, kjer je bilo jagnje nedolžno zaklano, kjer se je zemlja nar. svetejše kervi napojila. Žalostno sem rekel in ljubeznivo! Žalostno, kjer je kri nedolžna tekla za nas krivične — ljubeznivo, ker je bila iz ljubezni prelita v naše odrešenje! Poglejmo na goro Kalvarijo! Solnce ne daja svitlobe, narava žaluje, zemlja se trese, kraj, kjer je ravno kar ljudi bilo vse živo, je skoraj ves prazen, strah in groza prevzetne zaničevavce in preklinjavce obide in preč od križa žene. Učenci in prijatelji so že davno zbežali in se zakrili, le še tri žene vidimo, krog križa stati, vse žalostne in vse v solzah. Ktere so pa te tri žene? Sv. Joanez nam jih imenuje: „Zraven so stale njegova mati, sestra njegove matere, Marija Kleofova in Marija Magdalena.“ . . . Da je Marija tamkej, se ne čudi, kdor nje ljubezen pozna — materna ljubezen tudi v smerti ne mine; Mariji Kleofovi se ne čudimo — pa Magdalena povej, kako si ti prišla k Jezusovemu križu, kako da ti pri njem tako dolgo ostaneš? Magdalena, ali nisi bila prevzetna grešnica in prešestnica? — Bila sem, nam odgovori, pa nisem več. Magdalena velika prešestnica, postala je velika spokornica. — Veliko je grešila, veliko pa tudi ljubila, zato je veliko ji odpuščeno. O srečna spokornica Magdalena, kakšno lepo mesto si si izvolila zraven Kristusovega križa. O srečno mesto, zraven Kristusa! Kako je Magdalena pregrešnica prišla h Kristusovemu križu bodem vam dans pokazal! Kristjani! poslušajte me vsi — glas Magdalenin velja nam vsem!

Razlaganje.

I. Preljudi! nikar rad ne spominjam Magdalene pregrešnice, Magdalena spokornica je neizrečeno lepša, — pa vunder vam moram narprej Magdaleno pregrešnico pokazati, da bi nje oistro pokoro spoznali, — da bi Magdalena tudi k pravi pokori napeljala vse, ki so ji bli v grehu tovarši, tovaršice! Bila je pa Magdalena gospa bogata in premožna — mlada in zalega obličja, in lepe postave. Bila je zaročena — ali ah! zakonsko zvestobo je prelomila in postala je prešestnica.

Glejte nesrečo! človek pohujšan druge pohujša, — človek zapeljan, spet druge zapeljuje. Kraljestvo hudičevo pa raste in se razširuje.

Tako je bilo z Magdaleno še grešnico. Celemu pregrešnemu Jeruzalemu je bila znana pregrešnica. Njena lepota jih je veliko zaslepila. Iz njenih oči je plamen nečisti švigal in v drugih sercih ogenj vnel — nje usta in besede so ble sladke, polne grešnega strupa. Njeni lepi lasje so bli zapeljive veze, s katerimi je jih veliko vjela. Drage in žlahtne mazila in prevzetne oblačila so jih veliko omotile. To je bila Magdalena pregrešnica. O Magdalena bila si lepa — ali vunder, ah kako gerda in ostudna si bila. Tudi od Tebe je govoril modri Sirah: 9. 3 — 9 „Zavolj ženske lepote se jih je veliko pogubilo, in iz nje se poželenje kakor ogenj vnema.“ Pa poznamo tudi Magdaleno spokornico in še le ta je prav lepa! —

Nesrečna pregrešnica Jezusa sliši učiti — v njeni duši zablistne — vest se prebudi, ona k Jezusu hiti. Bil je ljubi učenik ravno pri farizeju na kosilu. Magdalena! ali se ne bojiš, ali te ni sram? kako bojo te sodili povabljeni? kaj bojo rekli tvoji znanci in prijatli? Pa Magdalena se ne ustavi — vest jo tišči — gnada jo žene, ljubezen jo v eče — silni ljubezni se ne more ustaviti, tje, tje k nogam ljubega učenika jo vleče — le tamkej upa odpuščanja dobiti — njemu zdravniku nebeškemu bi rada odperla zgrevano serce, iz njegovih ust bi rada slišala tolažnih, sladkih besed. Zatorej hiti v hišo farizejevo — kaj jo mara svet, kaj jo skerbi, kako jo bojo povabljeni sodili — ljubezen jo žene — ljubezen jo vleče — ljubezni se nič ne ustavi — ona vse premaga.

Magdalena lepa, mlada, bogata stopi v hišo farizejevo, borno in ponižno oblečena — verže se k nogam ljubljenega učenika, objame in kušuje noge učenikove, gorkimi solzami jih poliva in umiva — lasmi jih briše — tudi drago alabastrovo pušico žlahtnih mazil razdrobi — na Kristusovih nogah jo razlije! O Magdalena, kako lepa si ti zraven Kristusovih nog — veliko lepša, kot popred! O srečna si Magdalena! glej Kristus te zdaj ljubi, te proti farizeju zagovarja in od tebe reče, Luk. 7, 47: „Veliko grehov je ji odpuščenih, ker je veliko ljubila.“ Tebi pa reče sladke besede: „Odpuščeni so ti grehi — pojdi v miru.“ O sladke besede! o srečna Magdalena. Žalostna in objokana si šla k Jezusu — vsa vesela greš sedaj od njega — solze britke žalosti si točila, sedaj se veselja jokaš, nepokojna si šla k Jezusu — vsa mirna si šla od njega; grešnica si šla k Jezusu, čista vseh grehov greš od njega, bila si pred sužna hči hudiča peklenškega — sedaj si izveličana hči Očeta nebeškega! O srečna Magdalena: odpuščeni so ti grehi! Spoznala si, kako goljufiv in zapeljiv da je svet; — mrena ti je padla spred oči, pregledala si in zagledala, kako gerda in gnjusobna da si pred Bogom!

Glejte to je bila prva stopnja Magdalene spokornice. Sedaj se pa oberne Magdalena k nam in nam tele besede govori: O vi vsi, ki ste mi bli tovarši in tovaršice v grehu, ostanite mi zvesti tudi v pokori. O vi vsi, ki ste, kakor Magdalena hodili po grešnem poti, hitite z Magdaleno h Kristusovim nogam, tudi za vas ima ljubeznivi učenik še sladkotolažnih besed pripravljenih. Poglejte na Magdaleno srečno spokornico — je ona grešnica v greh šla pred vami — idite vi k Jezusu za njo. O ne mudite se, ne odlašajte, božja ljubezen in usmilenje vas danes išče, jutre ga bote morebiti vi iskali, pa ne našli — gnada božja se vam danes ponuja, jutre bo morebiti že zamujena. O bratje in sestre Magdalene pregrešnice, pregrešili ste tudi vi veliko, kje je vaša velika ljubezen. Kje so vaše solze? Ali je le kanček že kapnil iz vaših oči? Kedar nas svet zaničuje ali kaka nesreča zadene — stopijo nam včasih solze v oči, da pa Boga neskončno svetega in dobrotljivega tolikobart žalimo — pri tem ostajajo naše oči le suhi potoci. O naj, naj da se vlijejo celi potoci vročih solz po naših licih, — solz serčne pokore se ne sramujmo! — Magdalena je od Jezusa le slišala, hitro k njemu hiti in sklene se popboljšati — mi pa slišimo nedeljo za nedeljo sv. pridige, keršč. nauke, sv. evangelja, glas Jezusa Kristusa pa naših src ne omeči, vest se ne zbudi — ostanemo terdi ko kamen. Kdo je hudobnejši — komu se bo na božji pravici ložej godilo — Magdaleni ali nam? Magdalena je ustala in k Jezusu hitela, mi pa keršanske Magdalene leta in leta v smertnem spanju živimo — svojih ternih sklepov stobarti prelomimo! Pregrešne duše mislite mar po drugem poti k Jezusu priti? povem vam, drugi pot ne pelje k Jezusu, kakor pot Magdalene spokornice. Preglejte in poglejte pred seboj strašno jamo — nad seboj pravično roko božjo — ustanite, greh zapustite in k Jezusu hitite; — kako pa?

II. O Magdalena gerda, ostudna si bila v pregrehi — lepa — blaga si bila v pokori. Res si veliko grešila — pa tudi veliko si ljubila: zato si tudi zaslišala iz Jezusovih ust sladkih besed: „odpuščeno ti je veliko, ker si ljubila veliko“; — Magdalena je greh za vselej zapustila in stanovitno za Jezusom hodila. Na prvi stopnji smo Magdaleno že vidili, pogledjmo jo še na drugi. Magdalena, kje so tvoje svitle, lepe oči, iz katerih je nečisti plamen švigal, — kako da so tako solzene — kervave; — kje so tvoji lepi lasje, niso več tako skerbno spleteni, tako zlahtno pomazani; — kje so tvoje sladke besede, kje tvoj smeh? Tiha si in vsa pohlevna; — Magdalena, kje so tvoje prevzetne oblačila, tvoje drage mazila in zlahtne dišave, — zlati perstani, — kje je tvoje ogledalo, kjer si ure in ure zaljubljena se ogledovala? Kje so tvoji pregrešni tovarši? kje so sedaj vesele družbe, katerim si ti bila duša, — Magdalena, kje je vse to? — Preč je, preč je vse. Vendar nisi nič zgubila, dobila

si neizmerno! ti si spoznala, da se v tem imaš spokoriti, v čem da si grešila! Grešile so poželjive oči, sedaj plavajo v solzah; grešile so usta, sedaj usmiljenja kličejo, — grešile so ušesa, so sladke in nesramne besede poslušale, sedaj poslušajo besede večnega življenja; — grešile so prevzetne oblačila, sedaj te obdaja revna obleka; — razdrobljeno je ogledalo, pred katerim si se nekdanj prevzetno košatila, — mesto njega vidim drugo ogledalo pred teboj, golo mrtvaško glavo, ta te uči, kaka reva in sirota da je človek; — vidim pred teboj bridko sv. martro, ta te uči, kako neskončno da je Jezus nas ljubil; v to ogledalo pogleduješ in vsa vneta kličeš: O Jezus ljubezen neskončna! Pregrešne tovarše si vse, in za vselej zapustila, namesto njih si drugega prijatelja izvolila, nar ljubšega, nar lepšega, Jezusa samo ljubezen. Vse, vse si zapustila, in za Jezusom hodila, kar stopnice nisi se več od njega zmaknila. Pri Jezusovih nogah te vidimo sedeti v Lacarjevi hiši — večne resnice iz njegovih ust ti vjemaš, dokler se tvoja sestra skerblijiva Marta zavolj časnih reči trudi. Zraven križa vidimo tudi Tebe stati z Marijo Jezusovo materjo in njeno sestro. K grobu vidimo tudi tebe narpred hiteti in po ljubem učeniku popraševati. In ko je ljubi učenik šel k Očetu, ti njegovi križ vunder nisi zapustila. Do smerti je Jezusu Magdalena zvesta ostala.

S k l e p.

Podobe nam kažejo Magdaleno pred divjim berlogom klečati, mrtvaška glava pred njo leži, bridko martro v rokah derži — iz oči se ji pa debele solze cedijo. Preljubi, veselite — veselite se: Magdalena pregrešna, je postala spokornica — spokorila se je in nikdar ni več grešila!

O keršanske Magdalene, njeni tovarši in tovaršice, ki z Magdaleno grešite, z Magdaleno se spokorite. Pa pokore ne odlašajte, — neznan je čas in ura, kedaj pride Gospod nas klicat; gorje — gorje nam, ako nas nepripravljene najde. Pretergajte tudi vi narprej grešne zaveze, zapustite vse, zapustite prevzetne oblačila, zapeljive tovarše in tovaršice, in hitite semkaj, tukaj je naj srečnejše mesto, k nogam Jezusa križanega. Ste pa srečno k Jezusu prišle, o nikdar od Jezusa več ne hodite — v pregrešne priložnosti nikoli več ne hodite! Tudi vi ljubi kristjani! ste prišli, ste mu pokoro obljubili — o nar lepša — narsrečnejša ura za vas — pa ah — ah — kako dolgo? morebiti so že sedaj pozabljene lepe obljube; morebiti bo zbujena vest kmalo spet zazibana v terdo spanje? O vi hočete pri Kristusu biti — in greha ne zapustiti, h križu stopiti, in se od greha ne ločiti. Pa povem vam le z Magdaleno spokornico zamorete h križu priti in pri križu ostati. Nikar dolgo in obluba bo pozabljena, križ bo zapuščen — Magdalen grešnic bode spet veliko — spokornice morebiti pa nobene! Oh te nesreče Bog nas vse obvari! Oh Jezus pomagaj, da ljubimo veliko, ker smo tudi veliko grešili, da bo tudi nam veliko in vse odpuščeno. Amen.

Pridiga na god sv. Jožefa.

(Govoril. M. H.)

Srečen je nizki stan.

„Počastil ga je pred kralji in mu pokazal svojo slavo.“ Sir. 45, 3.

U v o d.

Kje je doma prava sreča in pravo veselje? Glej! kako čudno poprašujejo, si misli marsikteri izmed vas, mar vsakdo ne ve, da sosrečni le bogati in imenitni; ti imajo vsega dovolj, česar serce želi, vse jih časti in priklanja se pred njimi. Oh! da bi jaz prav bogat bil, kako bi bil srečen!

Pa ljubi, kristjani moji! Kako se pa imenuje današnji praznik? Ali nas ne opominja na moža, ki ni bil bogat in imeniten, ki je bil le nizkega stanu, ki je imel težkega dela polne roke in velikih skerbi polno serce vse dni svojega življenja. Vendarle je ta mož živel prav srečno in mirno na zemlji, in tam gori v nebesih je sedaj eden izmed prvih svetnikov božjih. Tega moža vsi poznate, vsi ga posebno častite, saj je poseben varh delavnega in nizkega stanu. Ta mož je sv. Jožef, zvesti rednik Jezusov. —

Keršanski poslušavci! današnji praznik bornega pa svetega Jožefa me napeljuje, vam pokazati srečo nizkega stanu? Zatorej pravim: srečen je nizki stan; zakaj

a) visoko je čislan pri Bogu;

b) ima obilno veselja in

c) gotoviše derži v nebesa.

Poslušajte; začnem v imenu Jezusa, Marije in Jožefa.

Razlaganje.

Veliko veliko je stanov na svetu, — pa vsi so od Boga. Nisi ti zaslužil, da si se rodil v visokem ali nizkem stanu, — volja božja je tako. Glej! na ponočnem nebu miglajo zvezde nezmerno velike, ki se čudno lepo svetijo, zraven njih pa plavajo zvezde veliko majšne, ki se svetijo bolj temno. Pa te in une je stvaril Bog, in ena je pred njim toliko vredna kot druga. Tako je stvaril Bog ljudi visokega in nizkega stanu, in enako rad imate in une. Ja! nizki stan je

1. Bog še posebno počastil. Sin božji, kralj nebes in zemlje, pride na svet: in kateri stan si izvoli? Marija, njegova mati, in Jožef, njegov rednik, sta bila res kraljevega rodu, pa vendar vsa borna. Hiša, kjer je Marija svojega sina povila, je bila nar bornejša, — hiša je bila reven hlev! Majhena je bila hiša, kjer je Jezus rasel in svoje mlade leta preživel, le po bornem je jedel, se oblačil, in svojimi rokami

tesal, kar se je bil od svojega rednika Jožefa naučil. Ali to ni Jožefa, tesarja sin? so popraševali ljudje. Tako je božji Sin nizki stan počastiti svoje aposteljne in učence si tudi le iz nizkega stana izvolil. Večjidel so bli vsi borni ribiči, ki so si le svojo roko vsakdanji kruh služili! Res je, da je pred svetom nizki stan le malo čislan, — kdo se mara za bornega človeka? pa oko nebeškega očeta se nad njim prijazno ogleduje. Marsikteri brumen človek živi na tihem, nikdo se ga ne mara, prevzetan svet ga ne pozna, — pa Bog ga pozna, ga visoko štima, ga ljubi in njegovo ime je zapisano v zlatih bukvah večnega življenja. Po smerti ponesó angeli božji njegovo sveto in čisto dušo v sveti raj.

Spomnite se bornega Lacara; kdo se je maral za njega; — človek se nobeden ni usmilil, le psi terdega bogatina so lizali njegove rane; pa umerl je Lacar in angeli božji so ga nesli v krilo Abrahamovo. Zatorej piše sv. Franc Zalesjan: „Kdo bi ne ljubil iz celega serca boren biti in pomankanja terpeti; saj je to tudi naš Izveličar serčno ljubil. Ako nimamo posvetnega bogastva, smo našemu Izveličarju bolj podobni, kateri ni imel kam položiti svojo trudno glavo.“

Pa ne samo to, da je nizki stan pri Bogu visoko čislan, ima nizki stan

2. tudi obilno veselja. Ni res, da je sreča in veselje le pri imenitni in visoki gospodi doma. Človeško serce je le mala posodica, pa je široko in veliko, da ga cel svet ne napolni: „kdor veliko ima, še več poželjuje.“ Kralj Ahab je imel gradov in dežel več kakor vsi njegovi podložni, pa poželoval je še vendar vinograda pravičnega Nabota. Da ga ni imel in tudi pridobiti ni mogel, je ga bolelo in grizlo, da ni mogel ne jesti, ne piti, ne spati. — Dalje se človek posvetnega veselovanja in bogastva skoraj naveliča: „Naše serce je nemirno, dokler ne počiva v tebi, o Bog“, je izdihoval sv. Avguštin. Poglejmo kralja Salomona.

Pri vsej časti, pri vseh sladnostih, pri vseh svojih veselicah je bil nesrečen; milo je tožil: „Vse je prazno in ničemurno!“

Še drugih težav imajo bogati in imenitni. Kdo ima naj več sovražnikov? Imeniten bogatin jih ima naj več, da so mu nevošljivi, ga jezijo, obrekovajo in preganjajo in tako življenje mu grenijo. Mirno in tiho pa živi človek nizkega stanu. Pridela si potreben vsakdanji kruhek in oblačilo, kaj potrebuje več? Pri črnem kruheju in borni jedi ostane zdrav in vesel, na terdi postelji počiva trudno, zdelano truplo sladko in mirno, in pod ponošeno suknjo bije veselo serce, da bi marsikteri bogatin mogel po pravici nevošljiv biti svojemu revnemu bratu! Kako mirno in srečno je živel sv. Jožef v svoji borni bajtici v Nacaretu? Kako mirno in veselo so tekale Jezusove mlade leta, dokler je sv. Jožefu doma tesati in delati pomagal! Ko je učiti začel, ko je njegovo ime slo-

velo po celi deželi, ko so njemu kot svojemu kralju hosano peli: tedaj so ustajali in se zbirali tudi sovražniki, ki so ga obrekovali, preganjali in na križ pribili! Ja, nižji si na svetu, mirnejši in srečnejši tudi živiš. Bog ima tudi za te obilno obilno nar slajšega veselja. Nočem to v misel uzeti, da tudi človeku nizkega stanu rumeno sončice, svetle zvezdice, pisane rožice, prijazne pličice, rodovitne planine in doline nekako bolj prijazno smehljajo, tega nočem opominjati, le to rečem: da tudi človek nizkega stanu nosi v svojem sercu sveti božji mir in dobro vest, — in to je človeka nar več bogastvo. Strečen toraj nizki stan; pa trikrat srečen zavoljo tega,

3. ker ravno pelje v sv. nebesa. Bogati ljudje imajo veliko skušnjav, in nevarnosti jih obdajajo od vseh strani. Zakaj njim teče celo življenje brez skerbi in truda, vsak dan njim novega veselja, novih sladnosti ponuja. Kaka huda je ta skušnjava in kako nevarno je, da človek pozabi svetih nebes, nebeškega Očeta in njegovih zapoved, — da se ves zakoplje v posvetne reči, tega išče, kar je dolejš na zemlji, tega pa zanemarija, kar je zgoraj v nebesih. Tako zgubi bogat in imeniten človek v posvetnih skerbéh in veselicah svojo dobro vest, sveto vero, svete nebesa in poverhu vse, kar je imel in ljubil: „Goli smo prišli na svet in goli pojdemo spet iz sveta“, Job 1, 21. Borni in nizki človek pa, kteremu naša zemlja več ternja kot rožic rodi, kteremu je zemlja le solzna dolina, ta rad povzdiguje svoje oči na viš proti nebesom, kjer pričakuje tisto neizmerno in neskončno veselje, ktero je Oče nebeški pripravil vsem, ki ga ljubijo. „Oh! kako me merzi nad zemljo, kader proti nebesom pogledam“, je izdihoval sv. Ignaci. Tako toraj se boren človek rad spominja sv. raja, in se trudi zvesto hoditi po ojestrem in ternjevem potu, ki tje pelje: v nebesih ima svoj zaklad — v nebesih je tudi njegovo serce. (Mat. 6, 21.)

Rad boren in reven človek v cerkev hodi, moli serčno in goreče, nič ga ne moti; saj je prepričan, da Oče nebeški, ki ptice pod nebom obilno redi in cvetlice na polji lepo oblači, tudi njega pozabil ne bo. Bogatina in imenitnega človeka pa posvetne misli in skerbi še pri molitvi, še pri pridigi in pri sv. maši pri pokoju ne pustijo. Po glavi mu rojijo in motijo ga, da še prav moliti ne more! Molitev je ključ, ki nam nebesa odpera! — Lehko in rad človek v greh pade; srečen, kdor je zvestega prijatelja našel, kteri ga opominja in svari. Kaka je pri bogatem in visokem? Vse ga hvali, povišuje in tako slepari in pogubljuje! Le redki so tako srečni kristjani, ki bi tudi visokemu na ravnost povedali: Tega ne smeš delati. Oh kako nevarno je biti visokega stanu! Pa poslušajte še dalej.

Sv. Gregor pravi: „Rastejo darovi, rastejo tudi odgovori.“ Manj si od Boga prejel, ložej bodeš Bogu tudi odgovor dajal. Več ti je pa Bog

zaupal, več bode tudi od tebe tirjal. Španski kralj Filip II., nar imenitnejši gospod tistega časa, je bil na smert bolen. Se ve, da je tudi kralj, kakor vsak bolen kristjan, mislil na smert, mislil na božjo sodbo, kjer mu bode oestro in tanjko rajtingo dajati od toliko darov in reči, katerih mu je Bog izročil bil. Večkrat je milo izdihoval: Oh, da jaz nisem bil nar nižji in nar poslednji hlapec celega kraljestva svojega; kako lahko bi sedaj zaspal! — Res je toraj, da nizki stan ložej in gotovejše pelje v sv. nebesa. Kar tudi Jezus sam poterdi, ki je rekel: „Povem vam, da pojde ložej kamel skoz šivankino uho, kakor pa bogatin v nebeško kraljestvo.“ Mat. 19, 24.

S k l e p.

Moje duhovne opravila mi dajo pogostoma opraviti tudi po vaših hišah. Ljubi farmani! povem vam, da me prav v serce razveseljuje, kader podobo sv. Jožefa v hiši zagledam. No! mislim pri sebi: Ti poznajo patrona in varha delavnega in nizkega stanu! Le pogostoma pogledujte podobo sv. Jožefa! to bode veselje in nova moč za vaše serca. Izdihnite pred sv. Jožefom: Res, da sem nizkega stanu, — pa kaj? saj je nizki stan pri Bogu čislán. Res da nimam posvetnega bogastva in veselja, — pa kaj? saj tudi kaj mirno in zadovoljno živim v nizkem stanu, — bogat in vesel bodem še le tam goraj pri sv. Jožefu, tega bogastva in veselja ne bode konec na večne čase. Prav je, le pridno pogledujte na sv. Jožefa, pa učite se od njega pravično in brumno živeti. Bodite zadovoljni in poterpežljivi, bodite pridni in zmerni, izpolnajte zvesto vse svoje dolžnosti, dajajte Bogu, kar je božjega, — in zares! ne bote ostali le nizki in borni na vselej, temuč bote tam gorej povisani nad vse kralje in na vse čase! Amen.

Pridiga za veliko noč.

(Velika noč v grobu Jezusovem in po naši zemlji.)

„Angel je rekel ženam: Jezusa iščete, 'ustal je, ni ga več tukaj.“ Mark. 16, 5.

U v o d.

Lepe in ganljive so ceremonije ali obredi, ki jih ima sv. kat. cerkev. Na veliki petek se odkriva sv. martra in duhovnik kliče brumnim vernim: „Glejte! les svetega križa, na katerem je visel Izveličar svetá!“ Da! za naše grehe je božji Sin razpet, iz njegovih svetih ran se cedi rešnja kri, ki nas omiva naših grehov: „Ne za zlato, ne za srebro, tim več za kri Jezusovo smo odkupljeni.“ Petr. 1, 19. Zategavoljo tudi hvaležni kristjani po kolenih hodijo kuševat presvete rane Jezusove, njemu se zahvaliti za toliko, za neizmerno, neskončno ljubezen. Vsaka brumna

duša zdihuje: Jezus Kristus bodi hvaljen in češčen; zakaj po svojem terpljenji si cel svet odrešil! Oh to so žalostni, pa tudi imenitni in sveti dnevi! —

Pa na svetu se vse preminja, za dežjem solnce še prijazniše prisija, za žalostjo nastopi veselje. Že včeraj so duhovnik pred altarjem peli veselo alelujo, zvonovi so se sopet oglašali, možnarji so pokali, pesmi so se razlegale; in dones je vse veselo, vse praznično, vse novo! Mi obhajamo sveto veliko noč, veseli spomin, da je Jezus Kristus slavno premagal greh, smert in pekel in vesel od smerti ustal. Pa ne obhaja le samo Jezus velike noči, velika noč je še po več krajih. Sv. kat. cerkev je velikonočni praznik odločila za veselo vigred, kjer po naših deželah cela zemlja ustaja iz zimskega spanja; — ona je tudi zapovedala, da naj vsak katoliški kristjan saj o veliki noči grehov se spove, k božji mizi stopi in tako ustane iz grešnega spanja; ona pa tudi uči, da bode enkrat o svojem času velika noč tudi na mertvišču, kjer homo od smerti ustali vsi mi. Glejte, ljubi kristjani! štiri velike noči, in te hočemo danes in jutre premišljevati. Danes toraj rečem:

I. Velika noč v grobu Jezusovem pōterjuje našo vero.

II. Velika noč po naši zemlji razveseljuje naše serce.

Sv. Duh razsvet in ogrevaj vas in mene!

Razlaganje.

I. Veliko imamo prič, da je Jezus pravi Sin živega Boga, na svet poslan, nas učiti, odrešiti in izveličati. Že angel Gabriel je rožni devici Mariji oznanil, da bo spočela v svojem telesu in rodila Sinu, ki bo velik in Sin Narvišjega imenovan; pri njegovem rojstvu so trume angelske prepevljale nebeske pesmi in brunnim pastirjem oznanovale, da je rojen dolgo pričakovani Izveličar, kralj nebes in zemlje; sveti tri kralji so od daleč prišli iskat novorojenega kralja in odrešenika celega svetá. — brunni starček Simeon je vzel rahlo dete na svoje roke in ga vpričo vseh ljudi imenoval izveličanje, luč in čast ljudstva Izraelskega. Vse to priča, da je Jezus Kristus zares naš obljubljeni odrešenik, naš božji učenik in edinorojeni sin Očeta nebeskega. Pa tudi sam Jezus se je kot tacega skazal; učil je, kakor pōpred nobeden pred njim: imel je besede večnega življenja, — živel je tako čisto in sveto, da ga nar hujši sovražnik nobenega greha obtožiti mogel ni, — čudežev je delal, da je glas od njega šel po celi deželi. Tudi je sam Oče nebeski pričal, da je Jezus njegov ljubi sin, nad katerim svoje dopadenje ima, ktereга naj vsi poslušajo. In ko na križu visi in umira, se razterga v tempeljnu lepo zagrinjalo, sonce merči, zemlja se trese, mertvi ustajajo, in clo ajdovski stotnik kliče: „Res, ta je bil Sin božji!“ Vse to nam živo priča, da je Jezus bil zares božji Sin, da je njegov nauk zares

božja resnica, in da je naša vera prava, resnična, božja. Pa vendar priča vseh prič je pa to, da je Jezus Kristus tretji dan vesel od smerti ustal, kakor je popred povedal. Že judje in farizeji so to dobro spoznali. Zategadelj so Pilatu djali: „Ukaži grob obvarovati do tretjega dnu, da njegovi učenci ne pridejo, ga ukradejo in rečejo: Ustal je od mrtvih, in poslednja zmota bo hujša kakor prva.“ Mat. 26, 64.

In tudi sv. apostel Pavl pravi: „Ako Kristus ni ustal od smerti, je prazno naše oznanovanje, in je prazna vaša vera,“ I. Kor. 15, 14. Jaz pa pristavljam: Kristus je pa ustal od smerti, zatorej naše oznanovanje ni prazno, naša vera ni prazna; resnična je ravno tako, kakor resnično je Jezus Kristus vesel od smerti ustal. Jezus je ustal od smerti — in danes mi obhajamo vesel sponin te čudne prigodbe; ponavljajmo in poterjajmo danes sveto vero. Jezus se je skazal kot pravega Sina živega Boga, kot odrešenika celega sveta, kot učenika vsakega človeka. Terdno to-raj verujmo vse, kar je on nam pravil, — vse je res, kar je učil, kar je obetal, pa tudi kar je protil. Poslušajte, ljubi kristjani! res je, da Oče nebeški nas rad ima, kot svoje ljube otroke, — res je, da je tam nad zvezdami pripravil nam večno veselje, — da bo tam vsako dobro delo stokrat poplačal, vsem solze obrisal, vse večno izveličal. Poslušajte to, ljube keršanske duše, ki se Jezusove svete vere zvesto deržite, po njegovih zapovedih lepo ravnate; vse to je res, zakaj vse to je obljubil Jezus Kristus, ki je danes vesel od smerti ustal in dokazal, da je večna resnica. Poslušajte pa tudi vi, ki Jezusovo sveto vero le slabo verujete, za njegovo rešujo kri in bitko smert le malo marate in njegovih zapovedi le malo porajtate, poslušajte — za božjo voljo vas lepo prosim — poslušajte; tudi to je res, da, kdor ne veruje, bo pogubljen, da nobeden k Očetu ne pride razun po Jezus Kristusu, da bode tudi grešnik žel, kar je sejal — žel tam v peklenskem ognju strašne kazni brez števila, brez mere, brez konca! Vera po svetu zlo omaguje: je kdo nekaj bukev prebral, nekaj po svetu pogledal, nekaj nevernih bahačev vidil ali slišal, — oh! koj hitro že misli, da mu nobene vere ni treba. Vera po svetu zlo omaguje, še bolj pa brumno pošteno življenje, ki ga vera nam zaukazuje. Zatorej ponavljajmo in poterjajmo danes sveto vero, ktero je nam Jezus iz nebes prinesel, da bi nas v nebesa pripeljal! Ravno danes je tisti praznik, ki poterjuje našo vero: ja o Jezus! poterdi našo vero! —

II. Kako je neki to, da je letos velika noč tako zgodaj, včasih pa tako pozno? Sv. kat. cerkev je zaukazala, da je velika noč vselej tisto nedeljo, ki pride po prvem mlaju vigredi. Letos se je vigred za-

čela veliki četertek, veliki petek je bil mlaj, zatorej je danes, prvo nedeljo po mlaju, že velika noč. Ker je pa velika noč letos zgodaj, res ni tako vesela in prijetna. Pa vendar bode prišla ljuba vigred in veliko noč bode tudi obhajala cela naša zemlja. Le počakajmo še en-malo, in vse po naših dolinah in planinah, po naših njivah in vertih bode ustajalo iz tihega groba zimskega spanja, velika noč bode čez in čez. Solnce že toplejše prisija, — beli kolter, pod katerim je trudna zemlja mirno in sladko spala, se že izgublja, že prekopniva, — potoci že spet živo curljajo in šumljajo, — tičice se spet oglašajo, rožice že spet svoje glavice pomalajo, drevesa že spet poganjajo, njive, travniki in gore že spet zelenijo. Ljuba vigred se rodi in oživlja vse stvari, kar je poprej bilo mrtvo, je oživelo — velika noč je po celi zemlji, in ta velika noč po naši zemlji naše serce razveseljuje. Zakaj ona nam daje upanje, da bodedo

a) spet kej jesti imeli. Zima je žalostna in huda; koliko ljudi mraza terpi, ki nimajo se obleči; koliko ljudi gládú terpi, ki nimajo jesti! Marsikteri oče je tudi to zimo izdihoval: kaj bomo jedli, s čem se bomo oblačili. Celo leto je huda in terda, nar hujša in terša je zima, — pa ljubi moji! zaupajmo, zima je minula, in Oče nebeški že spet pripravlja nam mizo, kamor se bomo vsedali in se šitili. — Kedar jeseni malo zernce v zemljo siješ, kedar v zemlji leži in trohni, kedar pod snegom vse po mrtvaško tiho spi, ne veš, ali bode kej, in kaj bode. Sedaj naše polja že spet zelenijo, žito že spet poganja, sedaj vsaka travica nam sladko smehljaje govori: „Ne recite, kaj bodedo jedli, s čem se oblačili, — glejte! Oče nebeški bode tudi prihodnje leto dal vam jesti in oblačiti!“ Koga serce bi veselja ne poskakovalo, viditi, kako dober in usmiljen je Oče nebeški; milijonov ljudi On preskerbljuje, vsi se vse-dajo k njegovi mizi, in se veselijo. Zatorej zaupajmo, ljubi kristjani! Pa kar nam spomlad naša zemlja obeta, še ni v naših rokah; koliko ne-varnost našemu žitu še proti! Ena ura nam more vse upanje pokončati — vse vzeti. Zatorej ne pozabimo tudi Očeta nebeškega prositi, da nas vse nesreče ljubeznivo obvarje, prosimo ga posebno pri procesijah, ki jih je kat. cerkev v ta namen vpeljala, pri sv. mašah, ki se v ta namen opravljajo. Pa tudi to vse še ni dovolj, — obljubimo še tudi, da bo-demo božjih darov, katerih prejemamo, obračali na dobro: k božji časti, k naši pravi sreči in k sreči svojega bližnjega! Greh je, greh, zavolj ktereга Bog sedajni svet tako očitno in hudo tepe! Kedar toraj mlado žito pogledujemo, ne pozabimo tudi delati, kar je našega: prosimo, da Bog vse obvarje in obljubimo, božje darove dobro obračati!

Pa velika noč po naši zemlji ne daje nam samo veselega upanja, da bodedo še jesti imeli in tukaj živeli, temuč:

b) da bomo tudi živeli še po smrti. Ni skoraj človeka, ki bi rad ne živel. Živi rad mogočni kralj, ki ima vsega dovolj — pa tudi berač, ki kruha prosi, — živi rad mlad korenjak, ki je ves kri in mleko, pa tudi siv starček, ki ob palici hodi, živeti vselej, na večno srečno živeti, to želimo vsi. In res živeli bomo večno, in večno srečno, če živimo, kakor nas sveta vera uči. Le truplo umerje, duša naša živi, duša gre k Bogu, od katerega je prišla. Zakaj Jezus je rekel: „Kdor svojo dušo ljubi, jo zgubi, kdor pa svojo dušo na tem svetu sovraži, jo ohrani za večno življenje“ Jan. 12, 25. Dalje Jezus pravi: „Ne bojte se tistih, ki truplo umorijo, duše pa umoriti ne morejo, timveč bojte se tistega, ki more truplo in dušo pahniti v peklenško pogubljenje.“ Mat. 10, 28. Živeli bomo toraj tudi po smrti, — truplo se shrani v črno zemljo, spi in trohni, — duša pa živi in bo živela na večno, tega nam zagotavlja Jezus, večna resnica. Kdaj se pa to sladko upanje, da bomo večno živeli, v našem sercu naj bolj oživlja in oglašča? Ravno sedaj, ko gledamo veliko noč tam po celi naši zemlji. Po zimi je spalo vse, tiho bilo vse — pa ni bilo mrtvo, življenja je še blo v vsaki stvarici. Našega trupla življenje je pa duša, ona je tista moč, ki ga oživlja, truplo umerje, ta moč pa, naša duša, nikoli ne more umreti — živi večne čase: „Iz smrti, pravi sveti Pavl, se cimi novo življenje in iz trohnjenja nove podobe,“ I. Kor. 15, 52. Aleluja! Če pride tudi naša zima, da truplo v zemlji spi in trohni, — naša duša živi — in bo živela na večno; zatorej radujmo se sedaj veselo v igred, ki nam to sladko upanje daje!

S k l e p.

Na veliko noč se vse veseli; za njo veljajo besede sv. pisma: „To je dan, katerega je Bog naredil, da se veselimo“, ps. 117. Da! veselimo se, zakaj sedaj vemo, da je naša vera prava in božja; Jezus je od smrti ustal, in tako spričal, da je pravi, živi Bog. Hvalimo Boga, da je nas poklical v sv. kat. cerkev — njena vera je prava in božja. Kažimo pa to, kar vera uči, tudi v djanji: zakaj vera brez dobrih del bi bila mrtva. Veselimo se: tudi na polji je velika noč, — spet bomo želi, jesti imeli in tako živeli — pa živeli bomo tudi na večno. Naj da truplo umerje in se v črno zemljo zagerne: duša gre k Bogu in živi večno. Bog hotel, da večno srečno, Aleluja! Amen.

Pridiga na velikonočni pondelek.

(Velika noč v našem sercu in na mertvišču.)

„Gospod je res ustal, in se pokazal Simonu.“ Luk. 24, 34.

U v o d.

Grozno huda se je Izraelcom v Egiptu godila. Obsodil jih je kralj, delati naj težavnejše dela. Marsikteri teh revežev je našel svojo smert. Vendar to kralju še ni bilo zadosti; ukazal je še, da se imajo vsi izraelski otroci možkega spola v veliko reko tiste dežele pometati, ki se Nil pravi. Godilo se je ojstro in neusmiljeno po tej zapovedi. Bog — neskončno usmiljeni in dobri — se usmili svojega ljudstva in sklene, rešiti ga te hude sužnosti. Pošlje Mojzesa pred Faraona, mu v imenu božjem ukazati, da naj izpusti izraelsko ljudstvo iz svojega kraljestva. Ako tega pa dovoliti neće, bode pa pred njim čudeže delal, da ga bo strah in groza. — Kralj se pa le posmehuje in neće dovoliti, kar ga je Mojzes prosil. Sedaj jame Mojzes čudeže delati: vso vodo v Nilu v kri spremeni; ko pa to nič ne pomaga, se prikaže grozno veliko žab, — potem pa kobilic (konjičev), potem je vsa živina Egipčanov pocepala in strašna toča je vse pobila; — na zadnje je tri dni po celem kraljestvu bila taka grozna tema, da se tudi opoldne trohice ni vidilo. Kralj pa vendar ni hotel Izraelcov izpustiti; obljubil je vselej, kedar je pa nesreča jenjala, jo je pa zvil in še hujše razsajal. Sedaj pošlje Bog še eno pa nar strašnejšo nesrečo: Eno samo noč pomerjejo nagloma vsi pervorojeni po celem Egiptu od naj starejšega Faraonovega sina do naj nižjega hlapca. Kralj ves prestrašen in žalosten pohlevno Mojzesa prosi, da naj pri tej priči celo ljudstvo seboj pelja iz Egipta. Tako čudno je Bog Izraelce rešil iz te egiptovske sužnosti. Poslušajte pa, kaj je Bog Mojzesu govoril: „V prihodnje bodo Izraelci vsako leto na ta dan praznik imeli v spomin, da so odrešeni iz sužnosti. Ta jim bo naj večji praznik. Celih sedem dni ga bodo obhajali, vsi ti dnevi bodo dnevi počitka, ..zato da se od roda do roda ohrani spomin dobrot, ktere nam je skazal, ko nas je peljal iz Egipta“, II. Mojz. 12, 15. Veste, kako je bilo temu prazniku ime? To je bila paška ali po slovensko velika noč. Glejte, kako star in kako imeniten je praznik velika noč! Zatorej smo včeraj premišljevali veliko noč v grobu Jezusovem in vidili, da ona poterjuje našo vero, premišljevali smo tudi včeraj veliko noč tovrne po našem polji in se učili, da ona razveseljuje naše serce. Danes pa premišljujemo veliko noč v našem sercu in na mertvišču: in jaz rečem:

I. Velika noč v našem sercu izbuja nas iz grešnega spanja.

II. Velika noč na mertvišču opominja nas brumno živeti.

Pripravite se, zvesto poslušati me.

Razlaganje.

I. Velik greh se tudi imenuje smerten greh. Človek, ki nosi velik greh na svoji vesti, je mertev na duši: „Tvoje dela so znane. Pravijo, da živiš, pa si mertev“, skr. raz. 3, 1. Kdor smertno greši, ima oči, pa je slep, ne vidi nesreče, ki ga čaka, — in ima ušesa, pa ne posluša nebeškega Očeta, ne angelca varha, ne dobrih prijatelov, vsi ga kličejo, pa je gluhi, — on ima jezik, roke in noge, delati pa vendar ne more nič dobrega, kar bi vredno bilo večnega plačila. Glejte terdo zimo, vse mertvo! Tak grešnik leži v strašnem grobu in spi grešno spanje. Oh ljubi moji! to je strašen grob, to je nevarno spanje! Morebiti da se tega siroteja nobena živa duša ne usmili, nobeden za njega ne mara se. Morebiti? — pa ena prijateljica vendar ne molči, ona ga kliče in kliče ustati iz grešnega spanja, in ta prijateljica je sv. katoljska cerkev. Ona kliče celo leto, posebno pa sedaj sveti velikonočni čas: „Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku k manjšemu enkrat v letu, in o velikonočnem času prejmi sveto rešno telo!“ Ona kristjanom kaže Jezusa Kristusa, ki je ves kervav in ranjen, in visi razpet na križu, — celi postni čas to ona kristjanom kaže in kliče: „Glejte! to so storili grehi, tudi vaši grehi, — hočete mar še dalje v grehih ostati, — ustanite iz grešnega groba!“ Grešnik! mar ne bodeš poslušal milega glasa svoje skerbne matere, ne bodeš se izdramil iz grešnega spanja? Vse obhaja veliko noč: Jezus je ustal in živi — cela natora ustaja in oživilja se, le ti ostajaš mertev, le v tvojem sercu bode še zima in smert, le tebe bode pokrival strašni, grešni grob! Kolikokrat bodeš veliko noč še doživel, tega ne veš, morebiti da je letošnja tudi poslednja: „Dones, govori sv. Duh, ako glas božji slišite, ne zatterдите svojih serc“, ps. 94, 8. Pa kaj da vam tako terdo govorim, kaj da vas opominjam ustati iz groba grešnega spanja? Saj ste vsi katoljski kristjani, saj ste vsi opravili sv. velikonočno spoved in tako ustali iz grešnega groba? Res je in prav vesel to pravim, lepo poredoma, kakor je bilo oznanjeno, ste hodili k spovedi, stopali k božji mizi in prejekali velikonočno jagnje, ki je bilo zaklano za naše grehe. Terdno upam, da bodo tisti, ki velikonočne spovedi dosedaj še opravili niso, to skoraj in še o pravem času storili. Zakaj da vam toraj tako terdo govorim in opominjam ustati iz grešnega spanja? Ljubi moji! Skerbi me, da bi kateri izmed vas ne bil ustal resnično, temuč le na videz, da bi kateri izmed vas v stari grob nazaj ne pogreznil se. Spovedati se in k božji mizi stopiti, še ni ustati iz grešnega groba, še ni ustati z Jezu-

som Kristusom: „Ako ste ustali s Kristusom, išcite tega, kar je zgoraj, ne pa tega, kar je zdolaj.“ Kol. 3, 1. Velika noč v našem sercu nas toraj zbuja iz grešnega spanja in nikdar več ne pasti v stari grob. Zatoraj, ljubi moj kristjan! ki si opravil svojo veliko noč, prosi Boga, naj da te on razsvetljuje in poterdjuje, greha se varovati, — spominjaj se pogostoma svetih nauk, ki si jih slišal v sveti spovednici, — spominjaj se tudi svetih obljub, ki si jih storil pri sv. spovedi, — ogibaj se skerbno grešnih priložnost, ki te vabijo v stare navade, — prizadevaj si na vso moč, iskati najpred tega, kar je zgoraj, in potem še le tega, kar je zdolaj na zemlji. Oh! to bode vesela velika noč za te in tudi za sv. nebesa. Veseli bodo vsi angelci in svetniki božji in sam Oče nebeški poreče: Veselimo se! „Zgubljen je bil moj sin, in spet s'e je našel, — merteve je bil in spet je oživel“, Luk. 15, 24. Srečni, če resnično ustanemo iz grešnega groba; poslušajte, kaj sv. Ambrož pravi: „Ako bomo tu od mertvih ustali, bomo tudi tam ustali. Ako nismo tu suhe kosti, temuč če se rose večne Besede, okrepčanja svetega Duha navzamemo, bomo tudi tam živeli.“ Blagor nam: tudi tam bomo ustali, tudi tam bomo živeli, to je

II. tista velika noč na mertvišču, ki nas opominja brumiti no živeti.

Žalostno, tiho in mertvo je vse po mertvišču. Le tu in tam se zasliši kak izdihlej borne vdove in zapuščene sirote, ki tam na grobu svojega rajnega moža ali očeta obžaluje. Pa tudi na mertvišču, po grobih bode enkrat velika noč: vsi rajni, ki tukej spijo, bodo spet oživeli in ustali. Poglej, ljubi moj! tam le na grobu tiho vijolico. Hvaležna hči jo je zasadila lansko jesen na grob svoje drage mamice. Vijolica je jesen obletela, strohnela in celo dolgo zimo pod belo odejo spala: rumeno sončice jo je pa že zbudilo, že pomala svojo glavico in čudno lepo diši. Tako se je tudi truplo vsijalo, je strohnelo pa bode na glas vsegamogočnega stvarnika spet oživelo, kakor sv. Pavl piše: „Strohljivo se truplo seje, ustalo bode nestrohljivo, seje se slabo, močno bode pa ustalo. I. Kor. 15, 42. Kar nas cela narava uči, ki sedaj od mertvih ustaja, ravno to priča tudi sv. pismo starega in novega zakona. Že brumni Job je v svojih velikih bolečinah in težavah se tolažil rekoč: „Vem, da moj izveličar živi in da bodem na sodni dan tudi jaz iz zemlje ustal; spet bodem obdan s svojo kožo in vidil v svojem mesu svojega Boga; ravno jaz ga bodem gledal, in moje oči ga bodo vidile: to upanje v mojem sercu počiva.“ Job 19, 25. Tako nam Bog že v starem zakonu sladkega upanja daje, da bodemo enkrat od smerti ustali. Ravno tako pa tudi v novi zavezi: „Po enem človeku je prišla smert, po enem človeku ustajanje mertvih; kakor po Adamu vsi mer-

jejo, tako se po Kristusu vsi oživljajo.“ I. Kor. 15, 21. — Lacara, ki je že tri dni v grobu ležal, je Jezus spet k življenju obudil. Ljudje to viditi so se sila čudili. Jezus jim reče: Ne čudite se! Pride ura, da bodo vsi, ki spijo po grobih, glas Sina božjega slišali, in vsi pojdejo iz grobov.“ Jan. 5, 28. — Ako vam pa božja beseda, ktera nikoli ne more goljfat, ni zadosti: vzdignite svoje oči na sveti oltar; tam stoji Jezus Kristus lepo banderico v rokah, nas prepričati, da je smert in pekel premagal in nam upanje pridobil, da bomo tudi mi od smerti ustali, kakor nas sv. Pavl uči: „Vemo, da tisti, ki je Jezusa od smerti izbudil, tudi nas bode izbudil po Jezusu Kristusu, kteri je smerti oblast vzel, nam življenje in neumerljivost pridobil.“ Vidite, zakaj da sv. katoljska cerkev zaukazuje, da ima na vsakem mertvišci stati podoba sv. križa, na katerem naš Izvelicar Jezus Kristus razpet visi. On nam govori sladke besede: „Jaz sem ustajanje in življenje; kdor v mene veruje, bode živel, da naj ravno umerje, in jaz ga bodem obudil na sodni dan“, Jan. 11, 45. Zategavoljo tudi brumni kristjani na grobu svojih rajnih sv. martro zasajajo; kolikorkrat na njo pogledajo, slišijo sladki glas: „Ne žaluj! svoje rajne bodeš spet vidil, vesel jih bodeš spet objel!“ — Alite! to bode vesela velika noč! Ustali bomo, živeli bomo, na večno bomo živeli, mi in vsi naši ljubi znanci in prijatelji! Pa poslušajte, kaj sv. Pavl pravi: „Ustali bodejo vsi, pa ne bodo vsi spremenjeni“, I. Kor. 15, 51, in kaj Jezus uči: „Pred božjim sodnikom se bojo zbrali vsi ljudje, on jih bode razložil in postavil nektare na desno, nektare na levo in brumni pojdejo v večno življenje, hudobni pa v večno pogubljenje“, Mat. 25, 46. To je tista velika noč, ktere spomin bi imel spreleteti vse naše kosti in nas opominjati, brumno živeti. Veselite se brumne duše na to veliko noč; ustale bodete tedaj vse lepe, po nebeško spremenjene. Jezus Kristus, na katerega ste verovale in zaupale, katerega ste ljubile in vbožale, bode vas postavil na desno stran in ves prijazen in mil govoril vam sladke besede: „Pridite izvoljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ktero je vam On pripravil od začetka sveta“, Mat. 25, 34. Živeli bodete, živeli večno, živeli v svetem raju z dušo in s telesom! — Pa gorje vam terdovratni grešniki na tisto veliko noč; stali bodete pred Jezusom, katerega ste zasmehovali, zaničevali in na novič križali. Zagromele bodo na vas strašne besede: „Poberite se prekleti v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim služabnikom“, Mat. 25, 41. Živeli bodete, živeli večno, živeli v večnem ognji z dušo in s telesom! Človek spominjaj se te velike noči, in delaj dobro in vari se hudega!

S k l e p.

Sv. Jeronim je oistro živel, zvesto greha se varoval in je velik svetnik v nebesih. Vendar pravi on ves prestrašen: „Vedno se mi zdi, da slišim trobento bučati strašni glas: Ustanite mrtvi in pridite k sodbi!“ Kaka bode pa z nami, ki tolikokrat žalimo Jezusa, ki bode tedaj prišel sodit žive in mrtve? Ah gorje nam, joj in gorje! Pa nak — blagor nam, in sreča in blagor, Jezus noče smerti grešnika, temuč da se poboljša in živi! Zatorej za Jezusom! Ustanimo iz groba grešnega spanja, očistimo se grehov in varujmo se spet pasti v stare pregrehe, obhajajmo veliko noč v svojem sercu! Naj nas potem, kedar bode božja volja, zagernejo v černo zemljo, naj naše trudno truplo nekaj časa počiva: — bode enkrat tudi velika noč na mrtvišču in ta bode za nas vesela in slavna — z Jezusom pojdemo v svete nebesa in bomo prepevljali večno Alelujo. Amen.

Pridiga na praznik oznanovanja presvete device Marije.

(Marija češčena v nebesih, češčena na zemlji).

73

„Češčena, gnade si polna, Gospod je s teboj.“ Luk. 1, 7.

U v o d.

Skrivne in čudne reči se danes v Nacaretu godijo. Revna pa brumna in čista devica kleči v svoji izbici in pobožno opravlja svojo molitvo, — kar angel Gabriel — od Boga poslan — stopi v to borno izbico in pozdravi milim glasom prečisto devico: „Češčena si Marija, gnade polna, Gospod je s teboj, žegnana si med ženami.“ Angel božji jej dalje oznanuje, da je Bog njo izvolil za mater božjo, za mater tistega, ki bode sin Narvišjega imenovan, za mater tistega, ki bode vso svet odrešil greha in večnega pogubljenja. Marija sperva od tega nič ne zastopi, vsa boječa je in prestrašena. Angel Gabriel jej razjasnuje, da je volja božja tako. Sedaj se Marija pomiri in vsa ponižna spregovori: „Dekla sem Gospodova, naj se zgodi po tvoji besedi.“ In oh čudež! pri tej priči je Marija od sv. Duha spočela, in Sin božji se je včlovečil. Zatorej se današnji praznik tudi imenuje god včlovečenja našega gospoda in odrešenika Jezusa Kristusa. Zatorej vidite danes tudi pri velikih mešah posebno po mestih neko ceremonijo, ktere drugekrat celo leto viditi ni. Med tem, ko pevci „Kredo“ ali „vero“ pojó, duhovniki naenkrat ustanejo, zapusté svoje stole in pokleknejo pred altar in tu globoko priklonjeni nekaj časa klečijo. To se zgodi, kedar pevci jamejo besede prepevljati: „In (Jezus) se je včlovečil od sv. Duha iz

Marije device“; sedaj duhovniki spet ustanejo in se vernejo na svoje stole. Globoko priklonjeni premišljujemo tudi mi to veliko in za nas tako veselo skrivnost, da je danes Sin božji človek postal, nas vse odrešiti in izveličati. Pa hvalimo in častimo tudi presveto devico Marijo, ki je mati našega odrešenika. Saj je jo angel Gabriel tudi danes lepo pozdravil: „Češčena si Marija, gnade polna, Gospod je s teboj, žegnana si med ženami!“ Marijo danes častiti in hvaliti hočemo premišljevali, da je res

I. Marija češčena v nebesih, da je res

II. Marija češčena na zemlji. Poslušajte!

Razlaganje.

I. Mi katoliški kristjani po Očenaši radi pristavljamo: „Češčena si Marija“; in prav je tako: Marija je češčena v nebesih; zakaj

a) ona je mati božja, in to je naj višja čast, to je čast, da je človeška pamet zapopasti, in človeški jezik popisati ne more. Kterega nebo in zemlja objeti ne moreta, hoče stanovati pod čistim sercom presvete device! Kteremu se imajo priklanяти vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo, ta je kot otrok Mariji pokoren! Visoke časti je vredna svitla mati, ktera je nam rodila cesarja in gospoda. Pa še veliko večje časti je vredna precista devica, ktera je nam rodila kralja vseh kraljev, in gospoda vseh gospodov. Zato piše sv. Anselm: „Reči: Marija je mati božja, se pravi reči vse, kar se za Bogom velikega in imenitnega izreči in misliti zamore.“ Marija je češčena v nebesih, zakaj:

b) ona je povišana nad vse angele in svetnike božje.

Preroki in očaki, od Boga razsvitljeni, v duhu gledajo odrešenika in milo izdihujejo, da bi ga usmiljeni Bog skoraj poslal. Angeli v nebesih pred božjim sedežem svoje obraze zakrivajo in pojó slavno pesem: Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum. Marija pa ravno Tega derži na svojih rokah in ga boža na svojem sercu! In v nebesih je Jezus Kristus svojo mater naj bližej sebe posadil in jo povišal na prvo mesto. Zatorej Mariji tudi pravimo: kraljica nebes, kraljica angelov in svetnikov. „Kaj so angeli, poprašuje sv. Krizostom, kaj so nadangeli? So duhovi, ki Gospodu služijo; Marija je pa mati Gospoda. Angelom pravi Bog: Vi ste moji služabniki; Mariji pa pravi: Ti si moja mati. Mogočni nebeški knezi stojijo pred Bogom; nebeška kraljica je pa Marija!“ Neštevilne trume srečnih nebeščanov obdajajo večni tron božji, pa le ena sama je mati božja, in zavoljo tega tudi povišana nad vse angele in svetnike božje. Marija je dalej češčena v nebesih, zakaj

c) ona naj več premore pri Bogu.

Uslišal je usmiljeni Bog brunnega Joba, ki je prosil za svoje prijatelje; — uslišal je Samuela, ki je prosil za svoje ljudstvo; — uslišal je preroka Jeremija, ki je prosil za Izraelce. Vse to nam priča sv. pismo. Uslišal je Bog revne, slabe, grešne ljudi — ali mar svoje matere uslišal ne bode? Keršanski sin! imaš dobro in ljubo mater. Ta pred te stopi in te prosi za kej — te prosi lepo in milo; ali mar ne bodeš uslišal svoje dobre in ljube matere? Ali bode mar božji Sin proti svoji materi drugači ravnal? Sv. Brigita je bila nekega dne zamaknjena in je slišala, kako da Jezus Mariji takole govori: „Ljuba mati! prosi me za kar koli hočeš, zakaj tvoja prošnja ne more ostati neuslišana; nobene reči mi nisi odrekla na zemlji, zategadelj ti tudi jaz ničesar ne morem odreči v nebesih.“ Veliko premorejo prošnje angelov in svetnikov, naj več pa prošnja božje porodnice Marije. Sv. Bonaventura pravi: „Marijo njen Sin s tim pred vsemi drugimi časti in povišuje, da je ona vsegamogočna pridobiti vse, česar prosi, in to zavoljo tega, ker tedaj, kader Marija prosi, mati prosi.“

Marija je toraj mati božja, je povišana nad vse angele in svetnike božje in premore naj več pri Bogu: Marija je češčena v nebesih, je pa tudi češčena na zemlji.

II. Marija je svojo teto Elizabeto obiskala. Elizabeta po božjem razsvetljenji spozna, kaj se je s Marijo godilo in jo takole pozdravlja: „Žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojega telesa.“ Sedaj Marija s proroškim duhom navdana prerokuje: „Odslej me bodo srečno častili vsi narodi. Luk. 11, 48. In res je taka. Marija je češčena na zemlji; zakaj vsi katoljski kristjani po celem svetu

a) jo hvalijo kot mater božjo. Nebesa so bile zaperte vsemu človeškemu rodu. Ali mar ni usmiljenja, ni odrešenja od večnega pogubljenja? — Prečista devica rodi božjega Sina, ki nam nebesa odpre in nas reši večnega pogubljenja. Kako je ime tej presveti devici. Oh! ves katoljski svet jo dobro pozna, jo hvali in časti v svojih molitvah, vsi jej pravimo: Marija, mati našega odrešenika! Sv. Bernardin Sienški piše: „Ona je privolila, da je večna Beseda v njenem telesu meso postala in tako je rodila Izveličarja našega, ona je dovolila, da se je njen Sin na križu daroval in nas tako izveličal.“ Zatorej častimo Marijo kot mater božjo nar bolj ko moremo. Mariji v čast zidamo in lepšamo cerkve in altarje, sostavljamo molitve in pesmi, narejamo podobe in jih kinčamo. Tako so pa delali brunni kristjani že od nekdanj, vselej so Marijo častili kot božjo mater. V 5. stoletju je ustal nek krivoverec, ki je učil, da ni prav Marijo imenovati mater božjo. To je kristjane grozno zbolelo! Koj so se cerkveni predstojniki zbrali in jasno spričali, da gre Marijo božjo mater imenovati. Ljudje so čakali do terde noči,

kako in kaj se bode razsodilo. Zvedeti, da je stara, prava vera obveljala, so na ves glas veselo zavriskali, škofo z baklami domu spremili in po mestu dragega kadila v čast Jezusu in Mariji žgali. Tako je Marija češčena na zemlji kot mati božja; pa je tudi češčena po tem, ker katoljski kristjani

b) jo posnemajo kot naj svetejšo. Kar je juterna danica med zvezdami, to je Marija med svetniki in svetnicami: Ona je podoba vse pravice. Keršanski otroci! kam gledate, če se hočete učiti lepo živeti? Alite na Jezusa in njegovo sv. mater Marijo. Ona je rada molila, v tempelj hodila, svoje stariše ubogala, jim pomagala in se rada učila. — Keršanski mladenči in device! kam gledate, če se hočete učiti pošteno in brumno živeti? Alite na Marijo. Ona je bila vsa sramožljiva, vsa ponižna in pohlevna, na tihem je izpolnovala vse svoje dolžnosti, ni marala za svet in njegovo veselje — marala je za Boga in božje reči. Keršanski stariši, posebno ve keršanske matere! kam gledate tudi vi; alite tudi na Marijo. Ona je svojega sina lepo redila in učila, za njim gledala, ga iskala in šla za njim do strašnega križa. Oh učite se od Marije skerbeti tudi za svoje otroke, jih rediti ne samo za ta svet temuč tudi in posebno za nebesa! — Borni kristjan, ki pod težkim križem milo zdihuješ, kam gledaš tudi ti, da si svoje serce ohladiš in moč pridobiš; ali da tudi na Marijo. Ona je silno veliko preterpela, njeno materno serce je ojster meč kervavo ranil, pa vendar je ostala poterpežljiva in udana v voljo božjo! uči se v svojih grenkih urah rekati ko Marija: Jaz sem hlapec, sem dekla Gospoda, naj se mi godi po njegovi volji! Vidil boš, da se ti bode serce čudno ohladilo in okrepcalo. — Tako kristjani na Marijo gledajo, jo posnemajo in s tim častijo; zakaj: svetnike častiti, se pravi njih izgledu posnemati.

Slednjic je Marija češčena na zemlji, ker katoljski kristjani

c) jo na pomoč kličejo kot naj mogočnejšo. Mi vsi vemo, da vsak dober dar in vsaka pomoč pride le od Boga, le Bog sam pomaga. Pa tudi to vemo, da smo grešniki, nevredni, da bi Bog nas usliševal. Zakaj sv. pismo uči: „Vemo, da Bog grešnikov ne uslišuje, temuč le njega, ki ga časti in voljo njegovo izpolnuje“. Jan. 9, 31. Zategavoljo je nam treba priprošnikov, pa taci, ki so Bogu dopadljivi. To so pa svetniki in svetnice božje in med njimi božja in tudi naša mati, rožna devica Marija. Da ona pri Bogu naj več premore in tudi rada pri Bogu za nas prosi, pričajo čudne dogodbe, katerih ni kraja ni konca. Na priprošnjo prečiste device Marije je Bog ljudi rešil krivovere, grehov, kuge, vojske, lakote in smerti. Poslušajte, kaj se je godilo še le pred dvema letoma. Znano je vam, da so Francozi hudo vojsko imeli zoper Ruse. Kanrobert se je podal kot francozki nadvodja v Krim. Ko je slovo jemal, mu je francozka cesarica podala svetinjo

čistega spočetja Marije device rekoc: „General, nosite to svetinjo in verno zaupajte, varovala vas bo.“ Pri reki Almi je bil hud boj, in granatni kos zadene Kanroberta v persi, ali — ravno na svetinjo. Tako je Kanrobert živ ostal. Pismo, v katerem je to pisal in se cesarici zahvaloval, smo brali po vseh novicah. — Pa kaj bomo se ogledovali po ptujih deželah in po ptujih ljudeh. Povejte sami, kam se obračate vi vsi v svojih križih in nadlogah naj rajši, kje iščete pomoči? Oh mi vsi naj rajši se obračamo k naši materi, in iščemo pri njej pomoči; naj rajši klicemo: „Pod tvojo pomoč pribežimo, o sv. božja porodnica, naša srednica in pomočnica, ne zaverzi naših prošinj!“ In ona — usmiljena mati gleda na nas, svoje otroke v tej dolini solz, in izprosi nam pomoči od svojega sina Jezusa Kristusa. Njeno pomoč smo občutili že mi vsi v telesnih in dušnih potrebah. —

S k l e p.

Ljubi poslušavci! še veliko bi vam imel povedati od prevelike slave presvete device Marije. Pa časa mi zmanjkuje in že to, kar sem kratko povedal, jasno prica, da je Marija češčena v nebesih in na zemlji. Češčena je Marija v nebesih: zakaj ona je mati božja, je povišana nad vse angele in svetnike in naj več premore pri Bogu. Češčena je Marija na zemlji: zakaj katoljski kristjani vsi jo hvalijo kot mater božjo, jo posnemajo kot naj svetejšo in jo na pomoč klicejo kot naj mogočnejšo. Častimo tudi mi prečisto devico Marijo, hvalimo jo, ker je nam rodila odrešenika našega, posnemajmo jo, ker je ona podoba vse pravice in zaupajmo na njo, ker ona naj več premore. Smo jo častili tukaj na zemlji, bomo jo tudi častili s vsemi angeli in svetniki v nebesih. Amen.

Kerščanski nauki.

III. Glej katekizem: „kje je, kar katoljski kristjan verovati...“ do: „koliko je božjih person?“

Že vemo, da je naša katoljs. vera prava in resnična. Mirno in sladko moremo vsi reči: Verujemo vse, kar sv. kat. cerkev uči, in vemo, da gotovo v nebesa pridemo, če tudi izpolnujemo, kar ona uči! Prav je, če tako govorite; pa vendar je tudi še treba vedeti, kaj sv. kat. cerkev na posebej uči verovati in delati? To pa, kar sv. kat. cerkev verovati zapoveduje, je sosebno v apostoljski veri zapopadeno. Zatoraj bomo člen za členom sv. apost. vere premišljevali. Začnemo pri prvem: „Verujem v Boga...“ Ta člen toraj govori od Boga samega; od Njega bom danes tudi jaz govoril in kazal; 1. da je Bog; 2. kakšen je Bog, in 3. koliko je Bogov?

1. Dokazovati, da je Bog, je ravno toliko, kakor dokazovati, da solnce nam sije. Vsi smo ja kristjani, in verujemo, da nam je Bog govoril po svojem ljubem Sinu Jezusu Kristusu. Kdor pa govori, mora tudi biti. Kristjanu se toraj ne spodobi popraševati: Ali je res Bog? „Le neumnež pravi v svojem sercu, da ni Bog“, ps. 13, 1. — Vendar sv. vero na Boga vterditi in oživiti, pogledimo na stvarjene reči. Koliko jih je; kako čudne so, lepe in dobre! Le ena hiša se sama ne naredi, in toliko milijonov stvari bi se bile same naredile? „Poprašuj neumno živino, ona te bode učila, in ptice pod nebom, one ti bodo kazale; govori z zemljo, ona ti bode odgovarjala, in z ribami v morji, one ti bodo oznanovale. Vse ti pravi: Kdo ne sprevidi, da je vse to roka Gospodova stvarila?“ Job. 12, 7.

Dalej sv. Pavl piše: „Neverniki, kateri postave nimajo, sami od sebe to delajo, kar je v postavi zapovedano; oni so, ker postave nimajo, sami sebi postava, in kažejo, da so dela postave v njih sercih zapisane“, Rimlj. 2, 14. Kdo pa je zapisal to postavo v naše serca, kdo nam je dal vest, ki nas hvali in toži? Toraj tudi naša vest priča, da je Bog, ki po vesti nam govori. Pa vendar ne stvarjene reči, ki so od Boga prekleto (Rimlj. 8, 22), ne naše serce, ki je popačeno (Jerem. 17, 9), ne more človeka popolnoma prepričati, da je Bog in kakšen da je Bog; to le zamore sama vera, ki je nam dana od Boga. Poslušajte toraj, kaj nas sv. vera od Boga uči,

2. kakšen da je Bog. Še tega ne moremo prav popolnoma povedati in zapopasti, kaj je človek; timveč še manj, kaj in kakšen je Bog. Pa tudi tega za večno izveličanje ni treba, da bi človek vse na tanjko vedel, kakšen da je Bog in da bi vse lastnosti zaporedoma znal; temuč le to je treba, da človek ve in veruje, da je Bog sam od sebe naj bolj popolnoma bitje, da je zgol in večni duh, in da je gospod nebes in zemlje. Pa vendar je človeku dobro in koristno, da nekatere lastnosti božje posebej zna in se jih pogostoma spominja. Spregledimo toraj kratko vse lastnosti božje, od katerih naš katekizem govori.

Bog je večni in nespremenljiv, to se pravi: On nima ne začetka ne konča, in je vselej ravno tisti: „Preden so gore bile, in preden je zemlja bila, in preden je svet bil, si ti, o Bog, od vekomaj in boš vekomaj“, ps. 89, 2. in sv. Jakob 1, 17, pravi: „Pri Bogu ni premenjenja, tudi ne sence kakega preobračenja.“

Bog je vseveden in vsegapičujoč: „Gospodove oči gledajo nar skrivniše kote človekovih serc“, Sir. 23. „božjim očem ni nevidna nobena stvar, ampak vse je golo in odgernjeno“, Hebr. 4, 13. On ve vse: sedajno, preteklo in prihodno, ve tudi naše naj skrivnejše misli in želje. Bog je povsod v nebesih in na zemlji: „Se bode mar kdo skril,

da bi ga ne vidil? ne polnim jaz neba in zemlje?“ Jer. 33, 24. „V Bogu živimo in se gibljemo in smo“, ap. dj. 17, 28.

Bog je neskončno moder in vsemogočen. Vse, kar On dela, dela tako, da boljše biti ne more: „Kako velike so tvoje dela, o Gospod! vse si modro storil“, ps. 103, 24. „O visokost bogastva božje modrosti in znanja!“ Rimlj. 11, 33. Bog tudi more vse storiti, kar hoče: „Bogu ni nobena reč nemogoča“, je rekel angel Gabriel, in On je stvaril nebo in zemljo, in še sedaj vse ohranjuje, živi in vlada.

Bog je neskončno svet in pravičen. On hoče in ljubi vse dobro in sovraži vse hudo; On pa tudi poplača vse dobro in kaznuje vse hudo. Saj veste, kaj se je godilo o vesolnem potopu . . . kako Sodomi in Gomori . . . kako Noetu, Lotu, Jožefu — kako bogatinu in Lacaru . . . „Serafini so eden drugemu vpili: Svet, svet, svet je Gospod vojsknihi trum“, Iz. 6, 1. in David ps. 61, 13. pravi: „O Gospod! Ti bodeš vsakemu po njegovih delih povernil.“

Bog je neskončno dobrotljiv in usmiljen. Dobrotljiv je, ker nam daje vse: „Bog je ljubezen“, pravi sv. Janez I. 4, 16 in: „Vsak dober dar pride od zgoraj od Očeta luči“, Jak. 1, 17. Usmiljen je, ker nam odpušča naše grehe, ako se resnično poboljšamo in spokorimo. Zakaj nam je Jezus pravil lepih prilik od dobrega pastirja, zgubljenega sina, itd. . . . zakaj je On ravno to v djanji skazoval? „Zgrevanega serca Bog ne bode zaverigel“, ps. 50, 19 in „Bog noče smerti grešnika.“ Eceh. 18, 32.

Bog je neskončno resničen in zvest: „Nemogoče je, da bi se Bog lagal“, Hebr. 6, 18. in Jezus pravi: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle“, Mat. 24, 35.

To so lastnosti božje, katerih nas sv. vera uči, katerih pa nobeden zapopasti ne more: „Bog prebiva v luči, pa ni mogoče do nje priti, ktere nobeden človek ni vidil in je viditi ni mogel“, I. Tim. 6, 16.

Zapopasti božjih lastnost ne moremo, to je res, jih pa vendar pred očmi in v mislih imeti, to je naša sveta dolžnost in naša velika sreča. Zakaj:

a) to bode poterdilo našo vero in naše upanje. Komu verujemo? tistemu, ki nam ve in hoče resnico povedati. Od koga kej upamo? od tistega, ki nam to, kar je nam obljubil, more in hoče dati. Bog je pa neskončno resničen in nar sveltejši, zatorej nam ve in hoče resnico povedati. Zraven je pa tudi še neskončno moder, in nam gotovo pove in razodeva, česar nam je za večno izveličanje vedeti treba. Kdor to premisli, bode gotovo trdno vse veroval, kar je Bog verovati zapovedal. — Bog je dalej vsegamogočen, neskončno dobrotljiv in neskončno zvest, zatorej more in hoče nam dati vse, kar je nam obljubil

Oh! ko bi na božje lastnosti večkrat spominjali se, — naša vera in naše upanje bi bilo trdno!

b) to bode nas spodbadalo, brumno živeti, greha se pa varovati. Zapovedi, ktere imamo, so od Boga. On je Narvisji; Narpopolnisi, kako se moremo prederzniti njemu nasproti ravnati! On je vsegamogočen, ki bode brumne poplačal in hude kaznoval, kakor jih plačati in kaznovati ne more nikdo: oboje na večne čase! On je vseveden in vsegapričujoč, ki ve vse, kar mislimo, želimo, govorimo, delamo ali opuščamo, in pred katerim nas nobeden kraj, nobena temota ne skriva! On je neskončno svet in pravičen, ki ne bode gledal, kdo si bil, temuč kako si izpolnoval dolžnosti svojega stanú. Oh ljubi moji! ko bi imeli Boga vselej pred očmi, zares brumno bi živeli in greha varovali se!

c) to bode nas tolažilo v križih in težavah. Vse, kar me zadeva, pride od Boga. Bog je naš neskončno dobrotljivi oče, ki nas ne pozabi, ako ravno mali svojega deteta pozabi! Bog je neskončno moder, kar stori, vse prav naredi, — On torej bolje spregleda, kar je k naši pravi in večni sreči, — mi smo kakor nespametni otročiči, ki grabijo včasih tudi za nevarne in škodljive reči! On je tudi vsegamogočen, ki vselej še pomagati zamore. Naj po celem svetu ni več pomoči najti, v nebesih pri Bogu vsegamogočnemu je je še najti; pri Vsegamogočnemu je je že tudi našlo nezmerno veliko ljudi! Bog je vseveden, ali mar to ni sladko slišati za te, ki si po nedolžnem ali po krivem zasramovan in obrekovan; On v nebesih ve, da si nedolžen in prej ali slej se bode tudi mogočno potegnil za tvojo čast in dobro ime! — Pa ljubi moji! celi dan je mi prekratek, dokazati vam, kolika sreča za nas, večkrat spominjati se božjih lastnost. Zatorej grem dalej in vam še na vprašanje: koliko je Bogov odgovorim in kratko dokazem,

3. da je en sam Bog. Da je le en sam pravi Bog, nas prepriča že naša lastna pamet. Saj vemo, da je Bog nar višje, nar popolnoma, nar boljše bitje. Nar višji, nar popolnisi, nar boljši — kratko prvi more biti le en sam. Kar nas že naša slaba pamet uči, ravno to uči tudi naša sveta vera. Perva božja zapoved ima tale glas: „Ti imaš verovali enega samega Boga“, Gen. 20, 2. in Jezus Kristus je rekel: „To je večno življenje, da poznajo tebe, samega pravega Boga“ Jan. 17, 5. Sv. apostel Pavl pravi: „En sam Gospod je, ena vera, en kerst“, Ef. 4, 5. Poslušajte! — nar večjo skrivnost naše vere: en sam Bog je, pa biva v treh božjih pošonah ali osebah. Perva pošona je pravi Bog, druga in tretja; pa vendar niso tri bogovi, temuč le en sam Bog je. Perva pošona se imenuje Bog Oče, druga Bog Sin, tretja Bog sveti Duh.

Zapopasti tega nikoli ne moremo, ali verujemo to, ker nas tega uči sveta vera. Sveta Trojica (tako se imenujejo tri božje pošone skupej) se je razodela ob Jezusovem kerstu. Bog Oče je iz nebes klical: Ta

je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje svoje. Mat. 3, 13. Bog Sin se je kerščeval v Jordanu, in Bog sveti Duh je prišel, in nad njim stal v golobji podobi. Jezus, naš božji učenik je ravno to skrivno resnico učil; po svojem ustajenji je rekel svojim učencom: „Pojdite in učite vse narode in keršćujete jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha“, Mat. 28, 19. Tudi sv. Janez apostelj to terdi rekoč: „Trije so, kateri v nebesih pričujejo, Oče, Beseda in sveti Duh: in ti trije so eno“, I. Jan. 5, 7. Tako jasno nas vera uči, da so tri božje persone ene natore in enega bitja; in vsakdo mora to verovati, ako hoče izveličan biti. Bog je nam to razodel, nam gre se globoko prikloniti in terdno verovati. Kol katolijski kristjani toraj verujemo, da je Bog Oče vsegamogočen, Bog Sin vsegamogočen in Bog sveti Duh vsegamogočen, in tako dalej od vseh ostalih božjih lastnost: vsi trije so si po natori in bitji popolnoma enaki; zato je le en sam Bog v treh personalih. Na to veliko skrivnost se naj rajši spominjamo, kolikorkrat se pokrižujemo; zakaj, kadar križ delamo, vsako teh treh persón imenujemo.

S k l e p.

Slišali smo danes, da je Bog in da je naj popolnoma bitje: vse dobre lastnosti, katerih si človek le misliti zamore, so v Bogu v naj višji meri zedinjene. Akoravno je en sam Bog, so vendar tri božje persone, katerih ima vsaka ravno tiste naj popolnoma lastnosti. Mi ne moremo zapopasti ne Boga, ne presvete Trojice; verovati pa hočemo oboje, pogostoma na Boga spominjati se, ga častiti. Recimo danes prav pobožno: „Čast in hvala bodi Bogu Očetu, Sinu in svetemu Duhu, kakor je bila od začetka, sedaj in vselej na vse večne čase.“ Amen.

Zgodovinski izgledi.

* Katekizem. Ni še 70 let, kar so v francoskem puntu zvesti kristjani grozno in veliko terpeli. Našli so puntarji pri nekem kmetu mali katekizem. Zagrabiljo kneta in ga obsodijo, da mora katekizem sam na ogenj vreči. „Moj katekizem je dober, serčno odgovori, spočnite z menoj, kar vam ljubo, nikoli ne privolim in ne poterdim, da se bukve sramotno na ogenj veržejo, ki nič ne obsegajo, kakor same resnice prave vere.“ Sedaj ga primejo, vlačijo in suvajo po ulicah mesta Martegné, in mu strašno naganjajo; pa nič ga ne omehči, on ostane stanovit. Sedaj se izsred ljudi zasliši ženski glas: „Vojskuj se možko za Boga, on ti bode vse plačal.“ Ta glas je bil glas njegove žene. —

Prav lepih izgledov za keršč. nauke od Boga in božjih lastnost se nahaja v zgod. katehizm. I. stran 25 — 74. Tem dodajemo:

* Sv. Bazilij in katoliška vera. Cesar Valens je hotel nekaj katolj. vere prenarediti. Pošle toraj svojega poglavarja, naj škofa pregovori, cesarjevo voljo spolniti: „Časi so čudni, je rekel, naj se vendar hudi sili umakne, saj ni toliko in tudi ne imenitno, kar Valens tirja. Basilij pa serčno in krepko spregovori: „Kar cerkev uči, je sprejela od Boga; kri in blago zastavim za njen nauk. Ne besedice, clo pikice ne privolim, njenemu nauku odvzeti ali pristaviti.“

* Kratko pa dobro. Neki popotnik pride na petek v neko kerčmo, in zaukaže si napraviti postnih jedi. Kerčmar, razsvetljen kristjan prav po sedajnem duhu, se prederzne hitro pristaviti: „Oho! to je pa spet katoljčan prav po starem kopitu, kaj ne moj gospod?“ „Ljubi moj, ga popotnik zaverne, marajte se le za moj lačni želodec ne pa tudi za mojo vero.“ Kerčmar — ves rudeč kot kuhan rak — naglo v kuhinjo smukne. —

* Bukve sv. Antona. Nekdo je vprašal tega samotarca, kako zamore v taki puščavi in samoti brez bukev živeti? „Kaj pa še, je odgovoril; saj imam pred seboj nar debeliše bukke, katerih nikoli do kraja prebrati ne morem. Celi, vesolni svet — celo stvarjenje — so moje bukke, tu notre prebiram veličastvo božje. Tu je stvarnik živo in tako dobro namalan, da bi ga koj nagovoril.“

* Kako odgovarjajo stvari. Sv. Augustin piše: „Iskaje tebe, o Bog! sem prašal zemljo, ali je Bog moj; odgovorila mi je; da ni. Ravno tako mi je odgovarjalo vse, kar zemlja nosi in v sebi skriva. Prašal sem globoko morje in vse, kar se giblje v njem, in vse mi je odgovarjalo: Mi nismo tvoj Bog; išči ga nad nami. In prašal sem zrak in odgovoril mi je s vsem, kar po njem plava: Jaz nisem tvoj Bog. Obernem se proti nebu, in prašam solnce, mesec in zvezde; pa tudi to vse mi je odgovorilo: Mi nismo tvoj Bog. In vsem tem stvarjem sem rekel: Povedale ste mi, da vi niste moj Bog; pa povejte mi sedaj tudi: kdo pa je moj Bog? In glasno so mi vse zaupile: Tisti je, ki je nas stvaril.“

* Goljfani služabnik. Eden nar zvestejših služabnikov cesarja Kōrlna V. je bil na smert bolen. Kralj sam ga je enkrat obiskal in mu prav milo govoril: „Zvesto si mi služil vse svoje žive dni, povej, kaj želiš sedaj od mene, vse naj se ti zgodi. Ah gospod! je služabnik globoko izdihnil, le za to se prederznem prositi: Naredite, da le nekaj minut še dalej živim. O tega pa ne morem storiti; tvojega življenja le za en dan ne morem podaljšati. Oh da bi bil mojemu Bogu zvestejši služil, — on je večn, in tudi meni bi sedaj podelil večno življenje.“

* Roka bez pavca. Preč škof Tache piše od nekega Indijanca: „Pogledoval sem, pripoveduje škof, nekega dne roko sivega starčeka, ktera je bila bez pavca. Indijanec čutiti, da njegovo roko tako paz-

ljivo ogledujem, jame milo, da mi je spreletelo vse kosti, tole praviti: „Glej to mojo roko! Bil sem po zimi precej dalječ od svoje kože na lovu; bilo je merzlo, zlo merzlo. V se zamišljen sem koračil naprej, ko naenkrat pred seboj zagledam nektare sedlone. Počasno se jim bližam, napnem petelina in poderem, kar se puška razdrobi in mi pavec odterga. Močno mi je začela kri teči, zastonj sem si prizadeval jo ustaviti — tekla je scurkoma. Sedaj sem čutil merzlico, poskušam ognja narediti, pa nisem bil v stanu. Že sem jel čutiti smertnih britkost, kar se spomenem tistega, ktereга ti svojega Boga imenuješ, in ki ga jaz še prav poznal nisem. Začel sem k njemu moliti: „Moj veliki Oče! ti veliki duh! pravijo nam, da ti vse premoreš; oh pogledaj na me, in priteci mi na pomoč, saj si vsegamogočen!“ Tako sem molil in naenkratjenja mi kri teči. Srečno sem prišel domú, pa tako slab, da se koj v veži že zgrudim na tla. — Spoznal sem, je pristavil Indijanec ves ginjen, spoznal sem, kje je tisti, ki je mogočen vselej pomagati. Odtistihmal sem vsigdar poželjeval, tistega, od ktereга izvira vsa pomoč, bolj in bolj poznati. Slišati, da si ti v moji bližnjavi, sém oddaleč sem prišel, da me ti, ljubi černosuknež! učiš, kako imam tistemu služiti, ki me je tedaj pri življenji ohranil in ki nas vse živi.“ —

* Brumna Genovefa. Bila je ona bogata grofinja na Nemškem. Bezvesten hlapec, Golo po imenu, jo pri njenem možu, ki je ravno na vojski bil, strašno očerni in nezvestobe zatoži. Dva moža sta bila najeta, da njo z njenim sinčekom vred, ki ga je ravno kar povila, v nekem lesu umorita. Bog pa je omehčil serca teh dveh mož in jo pustita pri življenji; pa obljubiti jim mora, da nikoli ne bode več hodila med ljudi in le po lesovji v samoti živela. Grozno huda se je Genovefi tukaj godila, le to samo jo je tolažilo, da je Bogu znana njena nedolžnost, in da je zapustil ne bodé, saj je Oče zapuščenih sirot. — Sedem let je živela s svojim sinom vred po gorah v neki votlini, in se redila mlekom neke košute, ktera se ji je privadila. Jedla je le zelja, korenine in jagode. Rada je molila in nar večjo skerb na to obračala, svojega ljubega fantička pobožno izrediti. Sedem let je minulo, kar njen mož na lovu na ravno tisto košuto naleti. Košuta beži pred grofom in ga ravno k votlini pripelje, kjer je Genovefa bivala. Sedaj se je spoznalo, da je nedolžna, in ona z njenim sinom vred, ki dosedaj še ni vidil žive duše, je bila kot mogočna gospa v grad slovesno vpeljana. Tukaj je preživela še mnogo veselih dni, dokler je Bog k sebi poklical ni, ji dati večno plačilo. Ljudje so jo častili kot pravo svetnico.

* Kjer je huda sila — je blizo roka mila. Sv. Franc Borgia je bil l. 1554 višji predstojnik nekega samostana na Španskem. Namerilo se je, da po celem samostanu niso imeli ne grizleja kruha. Pride čas južinati. Sv. Franc ukaže k južini pozvoniti, misleč, da tisti,

ki ptičke in červiče redi, tudi svojih samotarcov pozabil ne bode. Samotarci se snidejo, opravijo svojo molitvo in se usedejo — pa miza je bila prazna. Naenkrat čujejo močno na vrata terkati. Vrata odpre in nek fant stoji pred njim, kterega je dobrotljiva Isabela Galindia poslala. Imel je polne roke raznih jedi. Borgia sedaj ustane, poprime besedo in pravi: „Glejte ljubi bratje moji! kako plačuje vesolni Oče v nebesih moje zaupanje, ktero sem na njega stavil. On je nar modrejši in pošilja pomoci o pravem času. Kdor njemu zvesto služi, in narprej njegovo kraljestvo išče in njegove pravice, temu tudi vse drugo po verhu daje.“

* Sv. Martina god. Nek mladenč na Angleškem je dolgo let živel prav hudobno in razujzdano. Nobeden ni bil v stanu, ga spreobeherniti in na pravi pot pripraviti. Slednje leto svojega grešnega življenja je vidil neko noč v spanji svojega rajnega očeta pred svojo posteljo stati. Oče ga je oistro spominjal in svaril, svoje gerdo življenje poboljšati in se na smert pripravljati: „Umerl bodeš, pristavi oče, skoraj.“ Ves prestrašen se mladenč zbudi, premišljuje nekatere minute, kar se mu je sanjalo, — pa kmalo se ga poloti stara grešna navada, in vse je pozabljeno. Ni dolgo in rajni oče se mu spet v sanjah prikaže, ga milo pogleduje in jame resno govoriti: O sin! hiti in spreobeherni se; na god sv. Martina bodeš umerl in stopil pred božjega sodnika.“ Nemarni sin pripoveduje to svojim pajdašem, in se ve, da so vsi svoje burke uganjali. Da! hudobni sin je tako dalječ znorel, da je ravno na god sv. Martina svoje gerde tovarše na bogato kosilo povabil in ž njimi celi dan in celo noč strašne reči počenjal.

Ko se drugi dan zbudi, je bilo prvo se svojemu rajnemu očetu posmehovati; zakaj ni se tako zgodilo, kakor je mu bil on v sanjah protil: „Pusti, pusti, je rekel, svoje prerokovanje, oče! saj se lažeš!“ — Pa naenkrat čuti, da mu slabo prihaja, obledi in v nekih urah izdihne svojo grešno dušo vpricho svojih prestrašenih prijatlov. Božji žlak (mertvud) ga je zadel. Sedaj se njegovi prijatli spome-nejo, kar jim je bil od svojega očeta poprej pravil, vzamejo koledarček v roke in najdejo, da je res zamerl na sv. Martina god; zakaj 10. novembra je god sv. Martina škofa, in 11. novembra god sv. Martina papeža in mučenika. — Bog je neskončno pravičen.

 Koj perve dni se je več naročnikov oglasilo, kakor smo pričakovali. Zatorej smo več kot 500 iztisov tiskati dali, in zamoremo vsakemu novemu naročniku tudi še prvo število „Slov. Prijatel-a“ poslati.